

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Țurcan Anatolie și Timofti Vladimir,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cotruța Sergiu în numele inculpatului Turcuman Vitalii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza penală în privința lui

Turcuman Vitalii xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.03.2020 – 18.08.2020;

Instanța de apel: 09.09.2020 – 03.02.2021;

Instanța de recurs: 06.05.2021 – 28.07.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 august 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Turcuman Vitalii a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.320¹ Cod penal la 1 an închisoare;

- în baza art.320¹ Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Turcuman Vitalii i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Turcuman Vitalii a comis fapte prejudiciabile, prevăzute de legea penală și pasibile de pedeapsa penală, infracțiune săvârșită cu vinovăție, manifestată prin neexecutarea măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie precum și violența în familie în următoarele circumstanțe. La 04 februarie 2020, aproximativ la ora 20:00, având scopul neexecutării intenționate a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție nr.2opr-311/19 din 13 noiembrie 2019, emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care a fost obligat de a părăsi temporar locuința comună, situată în xxxx, de a sta departe de locul aflării petiționarei Turcuman Ludmila și a minorului xxxx și a nu se apropia la o distanță mai mică de 500 metri, de a nu contacta telefonic, prin corespondență poștală sau prin alt mod victimele, măsuri stabilite pe un termen de 90 zile. Intenționat a încălcat restricțiile menționate și s-a prezentat la locul domiciliului soției sale Turcuman Ludmila și al minorului Purcel Cristian, unde a aplicat violența fizică în privința acesteia, prin aplicarea multiplilor lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i soției sale Turcuman Ludmila, dureri fizice.

Acțiunile lui Turcuman Vitalii, au fost încadrate în baza art.320¹ Cod penal,

neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Tot el, acționând cu intenție directă, cunoscând cu certitudine că în temeiul ordonanței de protecție nr.2opr-311/19 din 13 noiembrie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, au fost instituite măsuri de protecție în privința victimelor violenței în familie Purcel Cristian și xxxx, prin care el a fost obligat pe un termen de 90 de zile, începând cu 13 noiembrie 2019, ora 12:50 min., să părăsească locuința amplasată xxxx, să stea departe de locul aflării victimelor violenței în familie, la o distanță de minim 500 metri, să nu le contacteze prin telefon, corespondență poștală sau în orice alt mod, fiind avertizat despre răspunderea pentru nerespectarea măsurilor de protecție vizate. La 18 noiembrie 2019, aproximativ la ora 15:00, a venit la domiciliu indicat supra, unde a proferat expresii licențioase în adresa victimei violenței în familie Purcel Cristian, lezându-i astfel onoarea și demnitatea, ulterior a continuat să manifeste un comportament agresiv, fără a reacționa la cerințele insistente ale ultimului de a părăsi imobilul.

Acțiunile lui Turcuman Vitalii, au fost încadrate în baza art.320¹ Cod penal, neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

3. Avocatul Cotruța Sergiu în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Turcuman Vitalii să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate - cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către prima instanță, pe care o consideră prea aspră.

Instanța de judecată nu a apreciat dacă scopul pedepsei aplicate poate fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare. O condiție prevăzută în art.90 alin.(1) Cod penal, constituie concluzia - dacă nu este rațional ca vinovatul să execute pedeapsa stabilită, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate. Însă, instanța nu a ținut cont de condițiile expres prevăzute în lege la compartimentul individualizării pedepsei, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.7, 61, 75, 90 Cod penal și greșit a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai prin izolarea inculpatului de societate, considerând că acesta urmează să execute real pedeapsa închisorii stabilite, or, corectarea inculpatului este posibilă fără privarea acestuia de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, a fost respins apelul ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că prezenta cauză a fost judecată de către prima instanță conform procedurii prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale, conform cererii depuse personal până la începerea cercetării judecătorești de către inculpat.

Instanța de apel a statuat că, acțiunile inculpatului corect au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art.320¹ și art.320¹ Cod penal.

În opinia instanței de apel, prima instanță ținând cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, corect i-a stabilit inculpatului Turcuman Vitalii pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a menționat că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or, toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzute de sancțiunile normelor penale în baza căreia a fost condamnat.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere faptele comise, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

5. Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor de fond, avocatul Cotruța Sergiu în numele inculpatului, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 16) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Turcuman Vitalii să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

În argumentarea recursului partea apărării a menționat că soluția instanței de apel în latura penală, în partea individualizării pedepsei penale, este prea aspră întrucât instanța urma să ia în considerație circumstanțele atenuante pe caz, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, examinarea cauzei în procedura simplificată.

Susține apărarea că, la stabilirea pedepsei instanța trebuie să țină cont de scopul legii penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale, deoarece instanța de apel și-a motivat corect soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75, 85 Cod penal, în privința individualizării pedepsei stabilite inculpatului, or, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru inculpatul care a comis această infracțiune, luând în considerație regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului și duratei pedepsei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lecturând conținutul recursului, Colegiul penal reține că de către avocatul inculpatului a fost indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 16) Cod de procedură penală. Însă, din conținutul argumentelor expuse, Colegiul penal atestă că partea apărării apreciază ca fiind prea aspră pedeapsa aplicată de instanța de apel, invocând de fapt că instanța eronat a stabilit circumstanțele cauzei care individualizează pedeapsa aplicată, solicitându-se aplicarea prevederilor art.90 Cod penal. Prin urmare, această poziție se circumscrie temeiului de casare prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, *instanța de judecată*, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate dispune* suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Astfel, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Totodată, instanța de recurs reamintește că, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis două infracțiuni, care potrivit art.16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, ambele fiind comise cu intenție, prin urmare instanța de fond și instanța de apel a motivat iraționalitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că prima instanță, stabilind noile limite ale pedepselor, conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, prin aplicarea prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, și anume prin cumulare parțială, corect a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni.

În opinia Colegiului penal instanțele inferioare corect și legal au stabilit pedeapsa inculpatului, precum și modalitatea de executare a acesteia, motivându-și în mod temeinic soluția în acest sens, iar argumentele recurentului cu privire la aplicarea art.90 Cod penal sunt declarative, deoarece nu conțin o motivare a solicitărilor cu referire la circumstanțe concrete ale cauzei.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că, alegațiile recurentului cu privire la comiterea erorii de drept, individualizarea contrară prevederilor legale a pedepsei stabilite inculpatului, sunt vădit neîntemeiate, or, însăși recurentul nu a identificat și nu a expus care anume prevederi legale au fost încălcate de către prima instanță și instanța de apel la individualizarea pedepsei.

Colegiul penal reiterează că, la stabilirea tipului, măsurii și modului de executare a pedepsei, atât prima instanță cât și instanța de apel au ținut cont de prevederile art.7, 16, 75-78, 84 Cod penal, soluțiile fiind motivate corespunzător circumstanțelor cauzei, corect concluzionând că scopul pedepsei poate fi atins doar cu executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite lui Turcuman Vitalii, aceasta fiind proporțională și echitabilă faptelor intenționate comise de către inculpat.

Reieșind din cele expuse supra Colegiul penal conchide că, la stabilirea pedepsei inculpatului Turcuman Vitalii, pentru infracțiunile comise, instanțele de fond nu au comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile apărătorului expuse în recursul ordinar sunt neîntemeiate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Cotruța Sergiu în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cotruța Sergiu în numele inculpatului Turcuman Vitalii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza penală în privința lui *Turcuman Vitalii* xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 19 august 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir